

Ohutus ja turvalisus

Ohud erinevates keskkondades ja nende ennetamine

Teemapäev „Mis võib meid ohustada?“

Värskas Lasteaed

Autorid

Olga Rõbkina ja Urve Kotov, Värskas Lasteaia vanema liitühma õpetajad

Taustainformatsioon

Ohud ümbritsevad inimesi kõikjal. Maailma tunnetamist ja selle toimimisprotsesse alles õppivatel lastel on oht vigastatud saada teistest suurem. Juba varases lapseas on oluline tutvustada lastele ümbritsevaid ohtusid ning anda juhtnööre õnnetuste vältimiseks ja turvaliseks eluks.

Teema õppe- ja kasvatustöö üldesmärgid

Võimalike laste õnnetusi, vigastusi ja teisi tervisekahjustusi põhjustavate riskiallikate väljaselgitamine, laste ohutusosalaste hoiakute kujundamine ning käitumise mõjutamine

Õppe- ja kasvatustegevuse eeldatavad tulemused lapsest lähtuvalt:

- laps õpib tundma ja jätab meelde igapäevaelus varitsevaid ohte (kodus, õues, liikluses)
- laps on tähelepanelikum ja teadlikum ning oskab ohtudest hoiduda

Osalejate vanus ja arv

Tegevuses osalesid kogu rühma lapsed (16) vanuses 5–7 aastat.

Läbiviidud tegevuste loetelu kirjeldus, metoodika ja integreeritus teiste valdkondadega

Eeltöö

Õpetajal on varutud leheküljed ajalehtedest, ajakirjadest vm, kus on peal igapäevaelu kujutavad pildid ja trükitud (kirjutatud) teemakohased sõnasedelid (KODU, ÕU, LIIKLUS). Lauale on valmis pandud käärid laste tarbeks ning kolm (valget) paberit. Vaja läheb veel suureformaadilist aluspaberit (või seinapinda) ja sõnasedeleid HOOLETUS, EES, ÕNNETUS, TAGA.

Läbiviidud tegevused

- Kodu (rühmaruumi) korrastamine – prügi sorteerimine – paberijäägid: meelepäraste piltide väljalõikamine ja jääkide viimine vastavasse konteinerisse; valgest paberist ümbriku meisterdamine-voltimine (soovijatega); aluspaberile üksteise alla ümbrikute liimimine või seinale kinnitamine (Mina ja keskkond + käeline tegevus).
- Kolme „pealkirja“ sõnasedeli (KODU, ÕU, LIIKLUS) lugemine ja aluspaberile ümbriku kõrvale liimimine; väljalõigatud piltide rühmitamine sobivasse ümbrikusse (Keel ja kõne).
- Pikem paus (mäng + vaba tegevus + liikumis- või muusikatunnis osalemine).
- Lapsed leidsid rühmaruumi naastes eest pisut oigava ja sidemega seotud vigastada saanud õpetaja, kes oli lasteaiatrepist kiirustades alla tulles libastunud ning oma jala välja väänanud.

Sõnasedelitest vanasõna kokkupanemine: HOOLETUS EES, ÕNNETUS TAGA.

Arutlus- ja kuulamisoskuse arendamine teemal „**Mis võib meid igapäevaelus ohustada?**“: lapsed jaotuvad kolme rühma, igal rühmal oma „pealkiri“ (KODU, ÕU, LIIKLUS).

Iga rühma juures olev täiskasvanu (kaasatud on ka õpetaja abi) märgib üles laste poolt pakutud märksõnad erinevate keskkondade puhul:

- KODU: aken, rõdu, trepp, ahi, kodumasinad, ravimid jne
- ÕU: veekogu, kaev, mänguväljak, loomad, mürgised taimed, võõras jne
- LIIKLUS: auto, mootorratas, rula, turvatool, helkur jne

Teatud aja möödudes järgneb sõnade loendamine ja saadud arvude järgi klotside üksteise peale ladumine (näiteks „Ehitame maja“ laulu saatel). Koolieelikutele võib järgneda vastavasisulise töölehe (-ülesande) täitmine (Keel ja kõne, matemaatika, muusika).

- Pikem paus (vaba tegevus vm).
- Päeva lõpetuseks kogunetakse ringi. Iga laps võtab ühest meelepärasest ümbrikust päeva esimeses pooles sinna pandud pildi ja asetab selle enda ette. Kui ring täis, koonduvad lapsed jälle teemapiltide kaupa rühmadesse (iga rühma juures täiskasvanu). Lepitakse kokku (või loositakse) rühmade sõna saamise järjekord. Alustava rühma õpetaja nimetab oma lehelt märksõna ning laps meenutab ja kõneleb tuginedes oma pildile vastavast ohust ning oma tegevusest ohu ennetamiseks. Sõna saavad kõik rühmad ja rühmaliikmed. Olles olulise ära rääkinud, asetab laps oma pildi jälle sobivasse ümbrikusse ja kuulab hoolega teisi (Keel ja kõne).

Vahendid

Ajalehed-ajakirjad, käärid, sõnasedelid, A3 paber (3 tk), suur aluspaber või vaba seinapind, liim ja/või kleepmass, side vms, mänguklotsid, sobilikud laulusõnad seinal, vajadusel ja võimalusel ka teemakohane tööleht.

Tegevuste mõju hindamine

Järgmise päeva hommikuringivestluse käigus selgus, et lastel oli kinnistunud või täienenud teadmistepagas teda varitsevatest ohtudest ning samas oskas laps õpetaja esitletud uue pildimaterjali põhjal välja tuua ka näiteid lapse teadlikumast ohte ennetavast käitumisest erinevates keskkondades ja situatsioonides.

Kasutatud ja soovitatav kirjandus õpetajale

Ümbrikute mõte on saadud lasteaiaõpetajate koolituspäevadelt.

Päeva jooksul valminud õppematerjal jäi seinale veel mitmeks päevaks